

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY

W SPRAWIE BEZPIECZEŃSTWA PRACY W ROLNICTWIE

Rada Ochrony Pracy na posiedzeniu w dniu 20 czerwca 2006 roku dokonała oceny bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie.

Podstawą do oceny były następujące materiały:

1. Warunki pracy w rolnictwie, z uwzględnieniem bezpieczeństwa dzieci w gospodarstwach rolnych - materiał przygotowany przez Państwową Inspekcję Pracy.
2. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe rolników oraz działania prewencyjne KRUS w 2005 roku - materiał przygotowany przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Na podstawie przedłożonych materiałów oraz dyskusji Rada Ochrony Pracy stwierdza, że na znaczący spadek liczby wypadków przy pracy rolniczej w ciągu ostatnich dwóch lat (w 2005 roku o 28% w stosunku do 2004r.) wpływ miała prawdopodobnie także zmiana ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zmiany zasad ustalania uprawnień i wypłaty jednorazowego odszkodowania oraz uściślenie definicji wypadku przy pracy rolniczej wprowadzone od 2 maja 2004 roku spowodowały ograniczenie grupy osób uprawnionych do jednorazowego odszkodowania, w tym wyłączenie z niej dzieci do lat 15.

Jednak mimo takiego zmniejszenia liczby zgłaszanych do KRUS wypadków ogółem i wypadków śmiertelnych poziom bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie indywidualnym jest nadal znacznie niższy od średniego w innych grupach zawodowych, gdyż wskaźnik liczby wypadków wynosi 13,3 na 1000 ubezpieczonych w stosunku do 7,99 na 1000 pracujących poza rolnictwem indywidualnym. Wysoki wskaźnik liczby wypadków w rolnictwie indywidualnym jest porównywalny ze wskaźnikami dla budownictwa (11,26 na 1000 pracujących) oraz ogółem rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa (12,51 na 1000 pracujących).

Od wielu lat podstawowe przyczyny wypadków przy pracy rolniczej są związane z niską świadomością występujących zagrożeń, która może wynikać z braku informacji dotyczących zasad bezpiecznej pracy. Czynnikiem wpływającym na niski stan bezpieczeństwa może być również niska dochodowość produkcji rolnej, która nie sprzyja stosowaniu nowych technologii i wycofywaniu z użycia maszyn i narzędzi nie spełniających wymagań bezpieczeństwa. Należałoby rozważyć różnicowanie składki ubezpieczeniowej KRUS dla rolników w zależności od poziomu bezpieczeństwa.

Szczególny niepokój budzi fakt, że wypadki dzieci w trakcie prac rolniczych stanowią co roku dramatyczną liczbę i zapobieganie im wymaga znacznie skuteczniejszego przeciwdziałania zarówno instytucjonalnego (MR, KRUS, MEN, PIP), jak i ogólnospołecznego (media).

Od roku 2003 wzrasta nieznacznie liczba zgłaszanych w rolnictwie chorób zawodowych, wśród których dominują obecnie choroby rozpoznane przez kleszcze i choroby alergiczne. Jednak zgłaszalność chorób zawodowych w rolnictwie jest nadal wysoce nieadekwatna do rzeczywistych skutków pracy rolników dla ich stanu zdrowia.

Jednocześnie Rada zwraca uwagę na pozytywny wpływ, jaki na poziom bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwach rolnych mogą mieć inwestycje zrealizowane dzięki dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej. Należy sądzić, że dalsze wykorzystanie środków z dopłat bezpośrednich oraz innych funduszy unijnych do finansowania rozwoju infrastruktury technicznej gospodarstw przyczyni się do dalszego wzrostu poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy rolniczej w Polsce.

W związku z powyższym Rada Ochrony Pracy uważa za niezbędne:

1. Podjęcie działań mających na celu pogłębioną analizę przyczyn i skutków wypadków w rolnictwie w tym szczególnie dzieci, celem intensyfikacji działań im zapobiegających.
2. Podjęcie działań mających na celu analizę zagrożeń zawodowych, ich skutków zdrowotnych oraz sposobów zapobiegania im w populacji rolniczej.
3. Intensyfikację działań informacyjnych i konsultacji w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia o treściach i formach dostosowanych do potrzeb środowiska rolniczego.

Realizacja tych działań powinna stworzyć podstawy do zbliżenia warunków pracy i życia na wsi w naszym kraju do standardów Unii Europejskiej.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Ochrony Pracy

Poseł Stanisław Szwed

Warszawa, dnia 11 lipca 2006 r.